

En av Bjellands elektriske 25-tonns gravemaskiner i sving. Foto: Bjelland AS

29-10-2025 12:32 CET

Når vei blir klima-innovasjon: BREEAM Infrastructure på Rv 509

Transportkorridor Vest, og spesielt strekningen Rv. 509 Sør-Tjora til Kontinentalvegen, er nå et av Norges mest interessante pilotprosjekter — ikke bare som veiprojekt, men for hvordan infrastruktur kan bygges mer klimavennlig og med kortere byggetid.

Krav om miljøsertifisering utløste innovasjon

Statens vegvesen stilte krav om at Rv 509-prosjektet skulle miljøsertifiseres etter BREEAM Infrastructure. Ambisjonen var å oppnå “Very Good” – en vanlig, men fortsatt ambisiøs sertifiseringsklasse under BREEAM Infrastructure. Underveis i prosjektet tok imidlertid entreprenøren Bjelland AS valg som betydelig løftet resultater, og de øynet mulighet for et høyere og

mer krevende sertifiseringsnivå, BREEAM Infrastructure Excellent. Etter kvalitetskontroll har prosjektet oppnådd sertifikatet Excellent, med en imponerende høy poengscore, 85 prosent av alle mulige poeng i ordningen. Det er den høyeste poengsummen som er oppnådd i kategorien «Construction only» i Norge.

Kun åtte prosjekter i Norge har oppnådd innovasjonspoeng og Rv 509 er ett av dem. Prosjektet ble kreditert innovasjonspoeng ved både å bruke digitale verktøy og effektiv utnyttelse av utslippsfrie maskiner. Med bruk av utslippsfrie maskiner har prosjektet redusert klimagassutslippene med over 100 tonn CO₂e, sammenliknet med dieseldrevne maskiner. Det er Statens vegvesen godt fornøyd med:

– Statens vegvesen skal bidra til at Norge når sitt fastsatte klimamål og krav om to elektriske maskiner ble stilt i kontrakten. Den oppnådde utslippsreduksjonen viser at klimatiltak i kontrakter ikke bare er skrivebordsarbeid, men tiltakene gir reell utslippsreduserende effekt, sier Geir Stømstad, prosjektleder i Statens vegvesen.

Bjelland AS var først i tvil om de kunne gjennomføre prosjektet med utslippsfrie maskiner, men resultatet viser at det er mulig. Joakim Hetland, daglig leder i Bjelland AS, understreker at det viktigste grepet de tok for å få det til var å tilrettelegge tidlig med lademuligheter og planlegge driftstid:

– Kravet i kontrakten var to elektriske maskiner over åtte tonn. Vi valgte å investere i to 25-tonns gravemaskiner, CAT320 Zline, med mål om å kunne utnytte dem effektivt og fleksibelt gjennom hele anleggsperioden. Med god ledelse, god planlegging og fleksibelt personell er vi stolte av å ha fått dette til, sier Hetland.

Digitale grep

Et av de mest iøynefallende resultatene i Rv 509-prosjektet er bruken av fullstendig papirløs, modellbasert gjennomføring. Gjennom plattformen Novorender fikk alle aktører – fra maskinførere til ingeniører – tilgang til oppdaterte 3D-modeller i skyen, uten å ha behov for fysiske tegninger. Ifølge prosjektbeskrivelsen viste dette seg å kunne spare 1,5 år av byggetiden sammenlignet med tradisjonelle metoder.

I tillegg til tidsbesparelsen medførte den digitale arbeidsformen:

- redusert materialsvinn (mengder bestilles direkte fra modellen)
- bedre dokumentasjon og kontroll (feltarbeidere kan plassere bilder og målinger direkte inn i modell)
- færre feiltolkninger og bedre kommunikasjon mellom parter.

Mie Fuglseth er daglig leder i Grønn Byggallianse og er imponert av resultatene til entreprenør og byggherre:

– Jeg vil gi skryt til byggherre som stiller ambisiøse klima- og miljøkrav. Miljøsertifiseringen BREEAM Infrastructure er et godt prosessverktøy, i tillegg er dette prosjektet et eksempel på at entreprenør får en god løsning for dokumentasjon med sporbarhet, kvalitetssikring og dokumentasjon av materialvalg og utslipp, sier Fuglseth.

Foto: Øyvind Ellingsen/Statens vegvesen

Investering i digitale verktøy vil betale seg

På spørsmål om hva andre prosjekter kan lære av Rv 509, peker Bjelland på hva andre entreprenører, byggherrer og offentlige aktører bør ha på radaren:

- For oss var det vesentlig at alle aktører – entreprenør, rådgivere, maskinførere – hadde tilgang til samme digitale modell og dokumentasjonsflyt. Det krever selvsagt investering i opplæring og gode digitale verktøy, men det vil betale seg, sier Alexander Østrem, Stikningsleder og BIM-koordinator i Bjelland AS.

Fuglseth mener det er all mulig grunn for andre infrastruktur-utviklere å se til Statens vegvesen og Bjelland og hva de har fått til:

- Noe av det aller viktigste vi erfarer, både i bygg- og anleggsprosjekter, er å planlegge for miljø- og klimatiltak tidlig – slik at de blir en integrert del av prosessen, og ikke noe som legges til senere. her er det tatt grep fra første planleggingstime, og resultatene viser tydelig effekten av det, avslutter Fuglseth.

BREEAM Infrastructure er en sertifiseringsmodell for anleggs- og infrastrukturprosjekter og forvaltes av Grønn Byggallianse i Norge. Målet er å

dokumentere og belønne tiltak som reduserer klimagassutslipp, begrenser naturinngrep, fremmer energieffektivitet og øker samfunnsnytten. Vi tilbyr kurs om hvordan infrastrukturprosjekter kan bygges med lavere klimagassutslipp og ta bedre vare på natur. Meld deg på neste kurs som er: [Hvordan forstå og bruke klimagassberegninger i infrastrukturprosjekter, digitalt kurs, 11. november.](#)

Grønn Byggallianse jobber for at bærekraft skal bli det selvfølgelige valget i bygg-, anlegg- og eiendomssektoren.

Vi er en uavhengig og non-profit medlemsforening for offentlige og private virksomheter fra hele verdikjeden.

Kontaktpersoner

Morten Nordskag

Pressekontakt

Kommunikasjonssjef

Politikk og kommunikasjon

Morten.Nordskag@byggalliansen.no

901 800 27

Mie Fuglseth

Pressekontakt

Daglig leder

41440904